

‘Er moet ruimte zijn voor fantasie en verwondering’

Jonge kunstenaar Wiebe Bouwsema uit Lunteren woont tijdelijk in Londen

Wiebe bleek al op de basisschool aanleg te hebben voor tekenen en dat talent deed hem al vroeg denken aan een leven als kunstenaar. „Als je jong bent en je kunt goed tekenen, dan wordt dat een soort identiteit van je. Dan ga je daarin geloven. In die zin had ik wel redelijk jong het idee: ik word kunstenaar. Dat wordt nog versterkt als mensen je complimenteren met je tekeningen en je het, zoals ik, leuk vindt om dingen te maken.”

Daarnaast werd de jonge Wiebe geïnspireerd door kunstreizen die hij in zijn jeugd met z'n ouders, zelf ook allebei kunstenaar, maakte. „We gingen in Italië kunst bekijken en dat heeft heel veel invloed op me gehad. Met name m'n vader is heel erg in Italiaanse kunst geïnteresseerd en dus gingen we naar Florence en Rome. Daar bewaar ik heel mooie herinneringen aan.” Toch was het niet vanzelfsprekend dat Wiebe na het vwo voor de kunst zou kiezen. „Op het vwo ging bijna iedereen naar de universiteit en toen ging ik wel twijfelen. Ik heb destijds naar meerdere universitaire studies gekeken, bijvoorbeeld filosofie. Maar uiteindelijk dacht ik: nee, ik ga gewoon naar de kunstacademie.”

VRESELIJK SPANNEND Wiebe bezocht de open dagen van zowel de Gerrit Rietveldacademie als de Hogeschool voor de Kunsten (HKU) in Utrecht en meldde zich uiteindelijk aan bij de Gerrit Rietveldacademie. Om te worden toegelaten, moest hij alles tonen wat hij op dat moment aan kunst gemaakt had en vragen daarover beantwoorden. „Doordat ik al sinds m'n jeugd veel dingen maakte – schilderijen, tekeningen, graffiti – kon ik gelukkig heel wat laten zien tijdens het eerste interview daar. Met een beperkte auto reden m'n vader en ik naar de academie in Amsterdam. Het werkte als volgt: je kreeg heel kort de tijd om een ruimte in te richten met je kunst – een kwartier, misschien iets meer – en daarna kwam een viertal docenten langs om je werk te bekijken en lastige vragen te stellen, vreselijk spannend natuurlijk. Het was ook nog eens in het Engels en daar had ik me onvoldoende op voorbereid.”

VOLLEDIGE VRIJHEID Wiebe doorstond de test en werd toegelaten tot de academie, waar

vrijheid en ontwikkeling van de eigen creativiteit centraal staan. „De Gerrit Rietveldacademie is heel erg gericht op de eigen ontwikkeling van je kunst. Je hebt een basisjaar, dan krijg je veel opdrachten en moet je allerlei verschillende dingen doen, variërend van grafische vormgeving tot mode. Daarna kies je een richting.” Wiebe koos voor autonome beeldende kunst, in het Engels 'fine arts' genoemd. Ook die richting kenmerkt zich door grote vrijheid. „Het kunstonderwijs is in de twintigste eeuw sterk veranderd”, licht hij toe. „Je leert niet meer klassiek academisch schilderen en tekenen, maar krijgt gewoon de volledige vrijheid om te maken wat je wilt. Uiteindelijk leer je met die vrijheid om te gaan, al vond ik het op die leeftijd ook best lastig.”

BIJBAANTJE Desalniettemin leerde Wiebe veel aan de Gerrit Rietveldacademie en besloot hij als kunstenaar actief te blijven. „Gelijk na m'n studie aan de Rietveld dacht ik: ik wil doorgaan met kunst maken. En toen heb ik anti-kraak op de Mauritskade in

Amsterdam een atelier kunnen vinden.” Daarnaast had hij een bijbaantje bij de Rijksakademie van Beeldende Kunsten, ook in Amsterdam. „Op die academie kunnen kunstenaars twee jaar lang een atelier krijgen. Elk jaar is dat voor 25 mensen weggelegd. Ongeveer tweeduizend kunstenaars melden zich aan, dus er is veel concurrentie. De academie is internationaal heel bekend en kan voor kunstenaars echt een opstapje zijn naar een succesvolle carrière. Daar werkte ik, eerst als afwasser en schoonmaker, later meer als een soort conciërge. Het was een leuke omgeving. Ik heb er veel kunst gezien en kunstenaars ontmoet en ben van plan me daar zelf ook aan te melden, volgend jaar oktober. Ze kennen me nu, ik hoop dat ik daar baat bij heb, haha.”

LONDEN Na z'n periode in Amsterdam ging hij naar Londen, waar hij dit jaar een master 'Artist Film & Moving Image' voltooide. „Mijn studie was heel leuk, een eenjarige master, redelijk intens, met een tiental andere mensen, die heel aardig waren. Ik heb

■ Kunstwerk 'I wanna be together', atelier airWG Amsterdam, 2021 (toelichting staat hiernaast).

■ Wiebe Bouwsema in Londen. „Ik ben een kunstenaar die steeds iets nieuws probeert en zijn eigen grenzen opzoekt.”

nu besloten om nog iets langer in Londen te blijven, op een visum voor afgestudeerden. Daarmee kun je enige tijd na je studie blijven. Ik hoop daar nog meer kunst te maken.” Over zijn eigen werk vertelt hij: „Ik maak eigenlijk van alles: sculpturen, foto's en video's. Elk kunstwerk is weer anders. Ik ben een kunstenaar die steeds iets nieuws probeert en zijn eigen grenzen opzoekt. Dat is ook het leuke eraan.” Wiebe heeft hij nu wel beter voor ogen wat hij wil maken dan een aantal jaren geleden. Hij beschrijft zijn beginjaren in de kunst als een creatieve ontdekkingreis. „Het duurde wel een tijdje voordat ik voor mezelf duidelijk had wat ik wilde maken. Nu ben ik bij fotografie en video uitgekomen, maar dat was niet meteen duidelijk.”

FRA ANGELICO Bij het maken van kunst laat Wiebe zich door veel dingen inspireren. „Van literatuur en filosofie tot schilderkunst en film. Bij schilderkunst houd ik erg van Italiaanse schilders uit de late middeleeuwen, zoals Giotto en Fra Angelico. Meer hedendaagse kunstenaars met wie ik me verwant voel, zijn Jeff Wall, Pierre Huyghe, Rineke Dijkstra en Marijke van Warmerdam. Ook houd ik van film en laat ik me inspireren door Paolo Pasolini, Ingmar Bergman en Andrei Tarkovsky.” Met name over de Italiaanse schilder Fra Angelico spreekt hij gepassioneerd. „Wat ik heel mooi vind, is zijn werk in de San

Lennard Pater (30) uit Lunteren behaalde zijn mavo-, havo- en vwo-diploma op het Johannes Fontanus College in Barneveld. Hij studeerde filosofie en internationale betrekkingen aan de Universiteit Utrecht en werkt momenteel aan een proefschrift. Hij is benieuwd hoe het zijn oud-schoolgenoten is vergaan. Voor de Barneveldse Krant zoekt hij hen op.

„Wat ik heel mooi vind, zijn de fresco's van Fra Angelico in de San Marco, een kapel in Florence, voorheen een klooster. Dat zijn prachtige schilderijen, verhalen uit de Bijbel

KUNSTWERK OP DE FOTO: 'WERKELIJKHEID EN FICTIE'

'I wanna be together', is de titel van het fotokunstwerk van Wiebe Bouwsema op de foto (op de linkerpagina). Het kunstwerk ontstond in 2021, toen Wiebe voor een groepsexpositie van een bevriende kunstenaar, de internationaal bekende Mire Lee, enkele dagen in atelier airWG in Amsterdam verbleef. Hij was één van de twaalf deelnemers aan de groepstentoonstelling, die over thema's als huiselijkheid, intimiteit en afzondering ging.

„Ik wilde een kunstwerk maken speciaal voor die ruimte, ik keek uit het raam de tuin in en vond dat een mooi beeld”, zegt hij daar zelf over. „Het idee was om dit beeld vast te leggen door een foto, deze op het formaat van het raam uit te printen en dit te presenteren in het raam ernaast. Hierdoor heb je twee dezelfde beelden naast elkaar, de werkelijkheid door het raam heen en een foto van die werkelijkheid. Voor mij is het interessant omdat het iets zegt over de aard van fotografie, wat doet fotografie precies? Enerzijds kopieert het de werkelijkheid, het bevriest een moment in tijd, maar het creëert ook een nieuwe werkelijkheid. We zeggen: 'Wat we door het raam aan de linkerkant zien is 'echt' en wat we door het raam aan de rechterkant zien is 'niet echt'. Maar als we naar de foto kijken, zeggen we ook: 'De hond die we zien is echt, maar het hertje niet'. Het interessante is dat die dingen in de kunst naast elkaar kunnen bestaan, werkelijkheid en fictie.”

De installatiekunst die Wiebe maakt, heeft ook een maatschappelijke betekenis. „Ik denk dat we in een tijd leven waarin een technologische en wetenschappelijke manier van denken dominant is, waarin alles functioneel moet zijn, nut moet hebben. Tot op zekere hoogte is dit zeker belangrijk, maar ik denk dat er ook ruimte moet zijn voor een poëtische manier van denken, voor fantasie en verwondering. Daar hoop ik met m'n kunst aan bij te dragen.”

HEIMWEE Wiebe vertelt zijn verhaal in het atelier van zijn ouders in Lunteren, op een prachtige plek dicht bij het bos, waar hij voor de kerstperiode is neergestreken. Hij bekend af en toe last te hebben van heimwee naar die plek en de Veluwe: „Dat heb ik wel, ja. Je gaat het meer waarderen zodra je in de stad woont. De natuur, vooral ook deze plek, naast het bos, de rust hier.”

Ook bewaart hij goede herinneringen aan zijn periode op het Johannes Fontanus College in Barneveld. „Ik kijk heel positief op die tijd terug, de vrienden die ik daar had, zijn nog steeds vrienden. En de sfeer op het JFC was heel gemoedelijk en prettig.” Al met al is Wiebe zijn binding met deze regio bepaald niet kwijtgeraakt. „Misschien ga ik hier wel weer wonen als ik oud ben”, zegt hij daar lachend over. Voorlopig blijft hij in Londen, om daar te doen wat hij het liefste doet: kunst maken.